

taca Phoebe var. *narenta* (Herczegovina: Jablanica), *M. Maturna* var. *Idunides* (Bosznia: Maklen-szoros), *M. Athalia* var. *Limera* (Bosznia: Korična), *M. Didyma* var. *Oreithya* (Osztrák Tengerpart: Fucine; ezalatt szerző valószínűleg a horvátországi Fuzine-t érti!), var. *Druentia* (Bosznia: Korična, Maklen-szoros, Doboj), *M. Trivia* var. *Lathon* (Velebit, Bosznia: Korična, Herczegovina: Vieujabara), *M. Cinxia* var. *terracina* (Bosznia), *Melanargia Galatea* L. var. *Scolis* (t. 1, fig. 5 ♂, 6 ♀; Erdély), var. *Syntelia* (t. 1, fig. 8 ♂, 9 ♀; Bosznia-Herczegovina, Dalmácia, Bánság). A *Parnassius Mnemosyne* L. fajtaít illetőleg szerző megjegyzi, hogy az Osztrák-Magyar monarchia még évekre menő tanulmányozást fog lehetővé tenni és ajánlatos lenne ezért a területet rendszeresen átkutatni. A Magas Tátrában előfordul a var. *mesoleucus* FRUHST. (t. 2, f. 14 ♂, 15 ♀), melyről anyag hiányában nem állapíthatja meg, hogy a Kárpátokban meddig terjedt el. Ehhez közel álló alak a magyar-morva határhegységben és a morva és magyar síkságon fordul elő. Az erdélyi alak (*hungaricus* ROTHSCH), mely talán azonos a *demaculatus* FRUHST.-val, szintén olyan, mint a magyar alföldi alak. *Demaculatus* messze elterjedt, legtipikusabb példányai Székesfehérvár és Budapestről valók. Ehhez esatlakoznak azután morvaországi, csehországi (*bohemien* BRYK) példányok, másrészt kelet felé az oláhországi és szerbiai példányok. Bécs környékén és a Lajta-hegységben egy a havasi alaktól a *demaculatus*-hoz átmenetet képező alak fordul elő. A horvátországi példányok a karinthiai *parvus* és a Graz környéki példányokkal állnak vonatkozásban. A Velebitben (Ostaria, 1000 m. magasságban) honos alak az *Orminion* (t. 2, f. 18 ♂, 19 ♀) nevet kapta. Az okkupált tartományokból való a var. *Leonhardtiana* BRYK i. l. (t. 2, f. 20 ♂ 21 ♀).

*

Seitz, Prof. Dr. Adalbert: Die Gross-Schmetterlinge der Erde. Eine systematische Bearbeitung der bis jetzt bekannten Gross-Schmetterlinge. — III. Band. Die Gross-Schmetterlinge des Palaearktischen Faunengebietes: Die eulenartigen Nachtfalter. Verlag des Seitz'schen Werkes (Alfred Kernen) in Stuttgart, 1914. p. I—III, 1—511 und 4338 Figuren auf 75 kolorierten Tafeln. Preis in zwei Bände gebunden Mk. 55.—

SEITZ nagyszabású munkájából már ismertettük az I., II. és IV. kötetet a palearktikus táj lepkéit tárgyaló részből (Lásd: Rov. Lapok XIX, 1912, p. 183; XX, 1913, p. 129; XXIII, 1916, p. 47). A teljesség kedvéért most pótlólag még a III. kötetről is óhajtunk megemlékezni. Ez a kötet a bagolypilléket tárgyalja és pedig az *Agaristidae* és *Noctuidae* családokat, melyek közül az elsőnek DR. K. JORDAN, utóbbinak E. WARREN a szerzője. A hatalmas kötet a többiektől kissé

eltérő összeállítású, a mennyiben tekintettel az idetartozó fajok sokszor felette nagy hasonlatosságára, úgy hogy a képek azok leírását nem teszik nélkülözhetővé, a szerző nagyobb súlyt fektetett a leírásokra is. A míg a nappali lepkékről, sőt részben a szender- és szövőlepkékről is már rendelkezünk némi összefoglaló művekről, addig a bagolypillékről, HAMPSON még nem teljes leíró világcatalogusától eltekintve, ilyenekkel nem rendelkezünk. Így ezt kötetet annál nagyobb türelmetlenséggel vártuk, hiszen az első munka, a mely írásban és képben megismerteti velünk a palearktikus táj bagolypilléit. A 75 színes tábla 4338 faj sikerült képét hozza, melyek négyötöd része eredeti példányok után készült és csak egyötöde a képeknek más képek másolata. Nagyon sok bagolypille képét közli első ízben ez a kiváló munka és így sokan kerültek abba a helyzetbe, hogy ezeket a fajokat, melyeket eddig csak leírás után ismertek, képben is megismerhessék. Ez a kötet is számos hívet fog szerezni ennek a csoportnak, sokan fogják nagyobb szeretettel a bagolypilléket gyűjteni, mert ezzel a kötettel már van munka, melyből további tanulmányaikhoz serkentést meríthetnek.

CsIKI.

*

Reitter, Edmund: Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. V. Band. Stuttgart, 1916. — 343 p, 18. Textillustrationen und Taf. 151—168.

A Rovartani Lapok 1913. évi XX. kötetének 212. oldalán ismerttettem REITTER munkájának IV. kötetét és most ismertethetem az elterjedt és közkézen forgó munka befejező ötödik kötetét, mely a nyár folyamán került ki a sajtó alól. Ez a kötet, melynek kézírata már 1911-ben kész volt, a színes táblák elkészítése miatt késett ennyire. A kötet az ormányos bogarakat (*Rhynchophora*), azok három családját, a tulajdonképeni ormányos bogarakat (*Curculionidae*), a laposorrú bogarakat (*Anthribidae*) és a szűféléket (*Ipidae*) tárgyalja a szokott módon, a leírásokat 19 szövegközti kép és 16 színes táblán 381 bogárkép kíséri. Ez a kötet is rengeteg újdonsággal szolgált, a szerző nemcsak a legnehezebb csoportokat, hanem a mások által már többször tárgyaltakat sokszor teljesen új bélyegek megállapítása mellett választja szét, igyekeztve a meghatározást megkönnyíteni, a nehezebb vizsgálati módszereket lehetőleg kiküszöbölni. A kötetben a következő újdonságokat találjuk: I. *Anthribidae*: *Tropideres* nov. subg. *Rhaphitropis* és *Tropiderinus*, *Anthribus subroseus* n. sp. (Görögország). — II. *Curculionidae*: *Phyllobius* nov. subg. *Ustavenus*, *Dieletus*, *Nanoschetus*, *Osmichanes*, *Udanellus* és *Neripletenus*, *Ph. singularis* n. sp. (Kuldzsa), *Ph. calcaratus* ab. nova *pseudodensatus*, *Ph. scutellaris* ab. nov. *Wankae*, *Ph. alpinus* ab. nova *sudeticus*, *Ph. maculicornis* var. nov. *pygmaeolus* (Kaukázus). *Ph. virideaeris* ab. nov. *pseudochlorizans*: Poly-